

6

Consumentenprijs, BTW en inkoopwaarde van de omzet

6.1 Inleiding

De overheid profiteert mee van elke aankoop die wordt gedaan. Want iedere ondernemer is verplicht aan de fiscus omzetbelasting (BTW) af te dragen over zijn geleverde goederen of diensten. Welke BTW-tarieven er zijn en op welke manieren de consumentenprijs – dat is de prijs inclusief BTW – wordt berekend, behandelen we eerst.

6.2 Consumentenprijs en BTW-berekeningen

6.2.1 Inleiding

Elke ondernemer is verplicht over zijn leveringen en/of diensten omzetbelasting (BTW) af te dragen aan de fiscus. Op het moment dat jij een artikel koopt bij een detaillist betaal jij de verkoopprijs inclusief BTW. We kennen in Nederland drie BTW-tarieven:

- het speciale, verlaagde BTW-tarief van 6% voor onder andere levensmiddelen, boeken, tijdschriften, toegangsbewijzen voor bioscopen en musea, personenvervoer en ambachtelijk werk;
- het 0%-tarief: voor goederen die naar het buitenland worden vervoerd;
- het normale tarief van 19%, voor alle leveringen en diensten die niet vallen onder het speciale tarief en het 0%-tarief.

6.2.2 *Het berekenen van de consumentenprijs*

Consumentenprijs De verkoopprijs inclusief BTW, ook wel brutoverkoopprijs genoemd.

Voor de fabrikant wordt de consumentenprijs bepaald door de commerciële kostprijs, winststopslag (brutowinst) en btw.

Een handelsonderneming heeft niet te maken met de commerciële kostprijs, maar met de inkoopprijs. Dit type onderneming maakt zelf geen producten, maar koopt ze in (inkoopprijs). Ze verkoopt deze producten weer door en verhoogt daarbij de inkoopprijs met een winststopslag voor zichzelf en de btw.

In het schema volgen we de opbouw voor de fabrikant, in het voorbeeld gaan we uit van de handelaar.

commerciële kostprijs	€	100%	€	100%
brutowinst	€	... % +	€	... % +
(netto)verkoopprijs	€	... %	€	... %
nettoverkoopprijs	€	100%	€	100%
BTW	€	6% +	€	19% +
consumentenprijs	€	106%	€	119%

Voorbeeld Detaillist Sonntag levert een product met een inkoopprijs van € 15,50. De btw is 19%. De brutowinststopslag is 30% van de inkoopprijs.

Gevraagd

Bereken de verkoopprijs als het brutowinstpercentage 30% bedraagt.

Uitwerking

inkoopprijs	€ 15,50
brutowinststopslag 30% van € 15,50 =	€ 4,65 +
nettoverkoopprijs	€ 20,15
btw 19% van € 16,32	€ 3,83 +
consumentenprijs	€ 23,98

6.2.3 Het berekenen van de nettoverkoopprijs bij adviesprijzen

In de vorige subparagraaf berekende de ondernemer zelf met behulp van de nettoverkoopprijs de btw. Het kan ook voorkomen dat een ondernemer niet zelf de consumentenprijs berekent, maar dat de fabrikant deze heeft vastgesteld of adviseert. In dat geval moeten de btw en de verkoopprijs exclusief btw (nettoverkoopprijs) nog worden bepaald.

Voorbeeld De geadviseerde consumentenprijs is door de fabrikant vastgesteld op € 59,50 inclusief 19% BTW.

Gevraagd

Bereken het bedrag aan BTW en de verkoopprijs exclusief BTW.

Uitwerking

We gaan uit van het volgende schema uit de vorige subparagraaf:

nettoverkoopprijs	€	100%	€	100%
BTW	€	6% +	€	19% +
consumentenprijs	€	106%	€	119%

We vullen in het schema in wat we weten:

nettoverkoopprijs	€	100%		
BTW	€	19% +		
consumentenprijs	€ 59,50	119%		

$$€ 59,50 = 119\%$$

$$1\% = € 59,50 : 119 = € 0,50$$

$$BTW = 19\% = 19 \times € 0,50 = € 9,50$$

$$(of 19/119 \times € 59,50 = € 9,50)$$

$$nettoverkoopprijs = 100\% = 100 \times € 0,50 = € 50,-$$

$$(of 100/119 \times € 59,50 = € 50,-)$$

We zijn bij bovenstaande voorbeelden uitgegaan van de verkoopprijzen per stuk.

We kunnen natuurlijk ook uitgaan van de omzet.

Het schema ziet er dan als volgt uit:

netto-omzet	€	100%	€	100%
BTW	€	6% +	€	19% +
bruto-omzet	€	106%	€	119%

6.2.4 Alle prijzen op een rijtje

We zijn nu al veel termen met het element 'prijs' erin tegengekomen. Voor alle duidelijkheid zetten we ze hier op een rijtje, om te voorkomen dat je in de war raakt.

In dit boek geldt:

Verkoopprijs exclusief BTW = verkoopprijs of nettoverkoopprijs.

Spreekt we kortweg over verkoopprijs, dan bedoelen we de nettoverkoopprijs.

Verkoopprijs inclusief btw = consumentenprijs.

In examens kun je ook andere termen voor consumentenprijs tegenkomen. Want: consumentenprijs = verkoopprijs inclusief btw = winkelprijs = brutoverkoopprijs.

Jij bekijkt de prijs die je in de winkel moet betalen als consument, jij kijkt naar de consumentenprijs.

De ondernemer bekijkt de prijs als zijn inkomen. Hij kijkt daarom naar de brutoverkoopprijs. Ondernemer en jij kijken naar dezelfde prijs, maar noemen die (vaak) anders.

In dit boek hanteren we de term consumentenprijs. Maar gaat het vooral over de opbouw van de prijs van een product gezien vanuit de ondernemer, dan gebruiken we de term brutoverkoopprijs.

Voor de ondernemer zit in de prijs die hij van zijn klanten ontvangt, de btw inbegrepen. Daarom is het de brutoverkoopprijs. Niet het hele bedrag is voor hem; hij moet immers de btw afdragen aan de Belastingdienst. Vandaar het woordje *bruto* in deze term.

Tot slot nog de termen omzet, netto-omzet en bruto-omzet. Als we spreken van omzet, bedoelen we altijd de netto-omzet, dus de omzet exclusief de btw. De bruto-omzet is de omzet inclusief de btw.

6.3 Inkoopfactuurprijs en inkoopwaarde van de omzet

Wil een ondernemer gaan verkopen dan zal hij eerst goederen moeten inkopen. Dat geldt zowel voor een fabrikant als voor een handelaar. De fabrikant koopt goederen in om te bewerken tot producten, de handelaar koopt producten in om die met winst door te verkopen.

De goederen die een ondernemer inkoopt noemen we *inkopen*; als het één artikel betreft spreken we van *inkoopprijs*. Over de waarde van deze inkopen moet een ondernemer btw betalen.

Van de verkopen die in een bepaalde periode worden gerealiseerd, kan een ondernemer de waarde bepalen, ofwel de prijs die hij er zelf voor heeft betaald. Deze waarde noemen we de *inkoopwaarde van de omzet*. Hoe je de inkoopprijs moet vaststellen die de ondernemer uiteindelijk moet betalen en op welke wijze de inkoopwaarde van de omzet moet worden bepaald, behandelen we in deze paragraaf.

6.3.1 Inkoopfactuurprijs

Op het moment dat de goederen van een leverancier binnenkomen, volgt vooraf, gelijktijdig of achteraf een factuur (nota). Op deze factuur staan onder andere de prijs van de goederen, de btw en het totaalbedrag dat aan de leverancier betaald dient te worden.

Het totaalbedrag noemen we de *inkoopfactuurprijs*.

De btw die een ondernemer betaalt aan de leverancier mag de ondernemer terug vorderen van de fiscus. Wanneer van de inkoopfactuurprijs de btw is afgetrokken, blijft het bedrag van de inkopen (inkoopprijs) over.

Schematisch:

inkoopprijs	€	100%	€	100%
BTW	€	6% +	€	19% +
inkoopfactuurprijs	€	106%	€	119%

Voorbeeld Ondernemer Vaessen ontvangt onderstaande factuur:

Willems kantoorbenodigdheden			
Factuur nr. 786 voor:		Stationsplein 1	
Constructiebedrijf Vaessen		4382 MM Vlissingen	
Leveroyseweg 88		Tel. (018) 562 22 11	
6403 DD Nederweert		Postbank 34521	
Vlissingen, 5 mei 20 09		Bankrelatie 43.67.34.908	
		Handelsregister	
		KvK Vlissingen nr. 14332	
Aantal	Omschrijving	Prijs per stuk	Bedrag
2	scanner HP 543	€ 266,--	€ 532,--
1	printer HP 341	€ 302,--	€ 302,--
	Goederen netto		€ 834,--
	BTW 19%		€ 158,46
Te betalen			€ 992,46
Betaling binnen 14 dagen na factuurdatum onder vermelding van het factuurnummer			

Gevraagd

Bestudeer de factuur en beantwoord onderstaande vragen:

- a. Wat is het totaalbedrag van de inkopen?
- b. Welk bedrag aan btw moet de ondernemer betalen?
- c. Wat is de inkoopfactuurprijs?
- d. Stel dat op deze factuur het lage btw-tarief van toepassing zou zijn. Bereken dan de btw en de inkoopfactuurprijs als het bedrag van de inkopen gelijk blijft.

Uitwerking

a. Bedrag inkopen:	€ 834,—	
b. Bedrag btw	158,46	
c. Inkoopfactuurprijs	€ 992,46	
d. Inkoopprijs	€ 834,—	100%
btw	.....	6% +
Inkoopfactuurprijs	€	106%

$$\text{btw } 6\%: \frac{€ 834,-}{100} \times 6 = € 50,04$$

$$\text{Inkoopfactuurprijs} = 106\%: \frac{€ 834,-}{100} \times 106 = € 884,04$$

Het kan ook voorkomen dat een detaillist beschikt over de inkoopfactuurprijs en er niet bekend is wat de waarde van de inkoopprijs en de waarde van de btw is.

Voorbeeld Detaillist De Graaf heeft telefonisch de inkoopfactuurprijs, groot € 95,20, van een iPod doorgekregen.

Gevraagd

Bereken de inkoopprijs en het bedrag van de btw.

Uitwerking

Inkoopprijs	€	100%
btw	.....	19% +
Inkoopfactuurprijs	€ 95,20	119%

$$\text{Inkopen} = 100\%: \frac{€ 95,20}{119} \times 100 = € 80,-$$

$$\text{btw} = 19\%: \frac{€ 95,20}{119} \times 19 = € 15,20$$

6.4 Het berekenen van de af te dragen BTW

Aan het einde van elke boekingsperiode (bijvoorbeeld maand, kwartaal, jaar) moet een ondernemer de verschuldigde BTW berekenen en afdragen aan de fiscus. In dit deel gaan wij niet in op de boekhoudkundige verwerking van de BTW. We beperken ons tot het *berekenen* van de terug te ontvangen BTW en af te dragen BTW.

Voorbeeld

De fa. Opgenoord moet per kwartaal de BTW afdragen aan de fiscus. Over het 1^e kwartaal 2011 zijn de volgende gegevens beschikbaar:

- Inkopen exclusief BTW   € 15.000,-
  BTW 19%   - 2.850,-

- Omzet exclusief BTW   € 22.000,-
  BTW 19%   - 4.180,-

Bereken hoeveel BTW de fa. Opgenoord over het 1^e kwartaal 2011 moet afdragen aan de belastingdienst.

Uitwerking

Het BTW-bedrag van €2.850,- (inkopen) heeft Opgenoord betaald aan de leverancier. Dit bedrag mag hij terugvorderen van de fiscus. We noemen dit dan ook Te vorderen btw. De belastingdienst noemt dit *Voorbelasting*.

Het BTW-bedrag van €4.180,- heeft Opgenoord ontvangen van zijn klanten en moet hij betalen aan de fiscus. We noemen dit dan ook Te betalen BTW. De belastingdienst noemt dit *Verschuldigde BTW* omdat de ondernemer deze BTW is verschuldigd aan de fiscus.

Berekening van Af te dragen BTW:

Te betalen (Verschuldigde) BTW	€ 4.180,-
Te vorderen BTW (Voorbelasting)	<u>- 2.850,-</u>
Af te dragen BTW	€ 1.330,-

Opmerking

Het kan ook voorkomen dat de ondernemer geen BTW hoeft af te dragen maar dat hij BTW terug kan ontvangen. In dat geval is het bedrag aan te Vorderen BTW groter dan het bedrag aan Te betalen BTW. Dit kan het geval zijn als bijvoorbeeld de ondernemer een bepaalde periode veel goederen heeft ingekocht. We spreken dan over Terug te ontvangen BTW.